

**Pornaisten Lahan kylän kiinteistöllä 611-405-3-23 esiintyvän vettymähaitan poistaminen /
Avlägsnande av vattendränkningsskador på fastigheten 611-405-3-23 i Laha by i Borgnäs**

Rakennus- ja ympäristölautakunta 15.09.2022 § 142
20/11.02.04/2021

Valmistelu / lisätiedot

Beredning / mer information

Ympäristönsuojelusihteri / miljövårdssekreterare Minna Isokallio puh. /tel
0400 500244 tai etunimi.sukunimi@askola.fi eller
fornam.efternam@askola.fi

Pornaisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tehty kirjallinen vireillepano kiinteistön 611-405-3-23 läpi virtaavien vesien aiheuttaman haitan poistamisesta. Tiekunnan alueelta virtaava oja kulkee kiinteistön 611-405-3-23 keskellä omena- ja viinimarjapuutarhaa kiinteistön päärakennuksen vieressä. Ojaan johdetaan kiinteistön pohjois- ja koillispuolella sijaitsevilta pelto-, metsä-, tie- ja tonttialueilta kerääntyvät vedet, josta ne kulkeutuvat Mustijokeen virtaavaan puroon. Ojassa virtaavat vedet ovat aiheuttaneet vireillepanon tekijöiden mukaan erittäin huomattavaa eroosiota uomassa. Oja on leventynyt ja syventynyt, laidat ovat vajonneet ja syöpyneet. Talon perustukset ovat vakavasti uhattuina. Laskuojan alapäässä sijaitsee talon vanha kaivo, jonka vierestä vedet menevät alas puroon. Keväisin vedet uhkaavat kaivoa. Laskuojan siirto on valittajien mielestä välttämätöntä talon, puutarhan ja puiden suojaamiseksi.

Vireillepanon tekijät esittävät, että tiekunnan vedet johdetaan kiinteistöjen 611-405-3-22 sekä 611-405-3-23 rajalle kaivettavaan ojaan.

Asiasta on aikaisemmin tehty ojitustoimitushakemus Uudenmaan ELY-keskukselle. ELY-keskus on ilmoittanut 21.11.2017 päivätyllä kirjeellä ojitustoimitushakemuksen käsittelyn päättymisestä, koska asiaa ei voida käsitellä ojitustoimituksessa.

Vt.toimialajohtaja Esko Halmesmäki sekä ympäristönsuojelusihterit Laura Haapola ja Minna Isokallio tekivät alueelle tarkastuksen 15.9.2021. Asiassa on kuultu Vainion-Peasantien tiekuntaa sekä kiinteistöjen 611-405-3-22 sekä 611-404-8-22 omistajia 30.9.2021 päivätyillä kirjeillä. Lisäksi vireillepanon tekijöitä sekä tiehoitokuntaa on kuultu uudestaan 7.6.2022. Asiasta saadut vastineet ja muut asiaan liittyvät asiakirjat jaetaan lautakunnan jäsenille.

Vesilain (587/2011) ojitusta koskevan 5 luvun 5 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä samaisen lain 3 §:n nojalla lupaa tai jota ei käsitellä 4 §:n mukaan ojitustoimituksessa, ja joka aiheutuu:

- 1) ojan tekemisestä toisen maalle tai yksityisen tien poikki;
- 2) ojan suunnan muuttamisesta;
- 3) veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon; tai
- 4) muusta vastaavasta syystä.

Vesilain 7 §:ssä todetaan, että ojitus on lisäksi toteutettava niin, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä. 9 §:ssä on, että jos ojitamisesta toisen alueella ei sovita, hyödynsaajalle voidaan antaa oikeus:

- 1) johtaa vettä toisen ojaan;
- 2) tehdä oja toisen alueelle; tai
- 3) ryhtyä puron tai noron perkaamiseen toisen alueella.

Oikeus voidaan antaa, jos se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten.

Vesilain 10 §:ssä todetaan, että toisen alueelle tehtävä oja on sijoitettava kiinteistön rajalle tai muutoin sellaiseen paikkaan, että siitä aiheutuu kiinteistön omistajalle mahdollisimman vähän haittaa. Avonaista ojaa, ellei se ole kiinteistön rajalla, ei saa ilman omistajan suostumusta tehdä toisen erityiseen käyttöön otetulle alueelle eikä myöskään, ellei se ole välttämätöntä, toisen salaojitetulle alueelle.

Vesilain 5 luvun 12 §:n mukaan vettä toisen ojaan johtava on velvollinen osallistumaan ojan tarvittavaan laajentamiseen ja kunnossapitoon. 19 §:n mukaan yhteisen ojituksen hyödynsaajat vastaavat saamansa hyödyn suhteessa kustannuksista.

Vesilain 14 luvun 2 §:ssä todetaan, että jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen

- 1) kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely
- 2) pantava vireille 4 §:ssä tarkoitettu hallintopakkoasia
- 3) ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten, jollei tekoa ole olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä

Vesilain 14 luvun 4 §:ssä on, että jos joku tätä lakia rikkoo, lupaviranomainen voi

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä säännösten tai määräysten vastaisesti on tehty.

Jos ojituksessa tai ojan käytössä on menetelty tämän lain säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti taikka jos ojan kunnossapito laiminlyödään, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitettun kiellon tai määräyksen.

Vesilain 19 luvun 4 §:n 3 momentin mukaan ojan kunnossapitoon ja käyttämiseen sovelletaan, mitä 5 luvun 8 §:ssä säädetään.

Den kommunala miljövårdsmyndigheten i Borgnäs har mottagit ett skriftligt anhängiggörande om att avlägsna vattendränkningsskador som orsakas av det vatten som rinner genom fastigheten 611-405-3-23. Ärendet gäller ett dike som har sitt ursprung på ett väglags område och går genom en äppel- och vinbärsträdgård på fastigheten 611-405-3-23 bredvid fastighetens huvudbyggnad. Vatten från åkrar, skogar, vägar och tomtområden norr och nordost om fastigheten avleds till diket, varifrån det rinner ut i en bäck som mynnar ut i Svartå. De som lämnat in anhängiggörandet anger att vattnet som flödar i diket har orsakat en mycket stor erosion av dikesfåran. Diket har blivit bredare och djupare, bankarna har sjunkit och eroderat. Husets grund är allvarligt hotad. Huset

har en gammal brunn som är belägen nära avloppsdikets nedre del. Vattnet rinner ut i bäcken bredvid brunnen och utgör en hot mot brunnens vattenkvalitet på våren. De klagande anser att det är nödvändigt att flytta avloppsdiket för att skydda huset, trädgården och träden.

De som lämnat in anhängiggörandet föreslår att vattnet från väglaget ska ledas ut i ett dike som ska grävas vid gränsen mellan fastigheterna 611-405-3-22 och 611-405-3-23.

En ansökan om dikningsförrättning gällande ärendet i fråga har tidigare lämnats in till NTM-centralen i Nyland. I ett brev daterat den 21 november 2017 meddelade NTM-centralen att behandlingen av ansökan om dikningsförrättning har avslutats eftersom ärendet inte kan avgöras i en dikningsförrättning.

Tf. branschdirektören Esko Halmesmäki samt miljövärdssekreterarna Laura Haapola och Minna Isokallio utförde en inspektion i området 15.9.2021. Väglaget Vainio-Peisantie jämte ägarna till fastigheterna 611-405-3-22 och 611-404-8-22 har hörts i ärendet med brev daterade den 30 september 2021. Personerna som lämnat in anhängiggörandet samt väglaget ansvarigt för underhållet av vägen hördes dessutom på nytt den 7 juni 2022. Bemötanden i ärendet och andra relevanta dokument delas ut till nämndens ledamöter.

Enligt 5 kap. 5 § i vattenlagen (587/2011) om dränering behandlar den kommunala miljövärdsmyndigheten sådana meningsskiljaktigheter i fråga om dikning som inte kräver tillstånd enligt 3 § eller som inte ska behandlas vid en dikningsförrättning med stöd av 4 § och som föranleds av

- 5) anläggandet av ett dike på någon annans mark eller genom någon annans enskilda väg,
- 6) en ändring av sträckningen på ett dike,
- 7) ledandet av vatten till ett dike eller en bäck på någon annans mark, eller
- 8) något annat motsvarande skäl.

I 5 kap. 7 § i vattenlagen anges det att dikningen dessutom ska genomföras så att inte någon annans område blir vattendränkt eller orsakas annan förlust av förmån. I 9 § anges det att om avtal inte träffas mellan nyttotagaren och ägaren till ett område som behövs för att genomföra dikningen, kan nyttotagaren ges rätt att

- 4) leda in vatten i annans dike,
- 5) på annans mark anlägga ett dike, eller
- 6) rensa en bäck eller rännil på någon annans mark.

Rätten kan beviljas, om den behövs för en ändamålsenlig torrläggning av marken.

I 10 § i vattenlagen anges följande: ett dike som anläggs på annans område ska läggas på rån mellan fastigheterna eller i övrigt på en sådan plats att det orsakar fastighetsägaren så liten olägenhet som möjligt. Ett öppet dike som inte anläggs på rån får inte anläggas på någon annans område som tagits i särskilt bruk, om inte ägaren till området samtycker till detta, och inte heller på någon annans täckdikade område, om det inte är nödvändigt.

Enligt 5 kap. 12 § i vattenlagen är den som leder in vatten i annans dike skyldig att delta i en behövlig utvidgning och behövtligt underhåll av diket. Enligt 19 § ska nyttotagarna svara för dikningskostnaderna i förhållande till den nytta som de får av den samfälliga dikningen.

I 14 kap. 2 § i vattenlagen anges följande: Om denna lag eller villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden som meddelats med stöd av denna lag inte har iakttagits, ska tillsynsmyndigheten med hänsyn till sakens natur

- 4) uppmana den som bryter mot villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden att upphöra med förfarandet,
- 5) hos tillståndsmyndigheten väcka ett förvaltningstvångsärende som avses i 4 §,
- 6) anmäla saken till polisen för förundersökning, om inte gärningen med beaktande av förhållandena ska anses vara ringa.

I 14 kap 4§ i vattenlagen anges följande: Om någon bryter mot denna lag -
- kan tillståndsmyndigheten

- 4) förbjuda honom eller henne att fortsätta eller upprepa överträdelsen,
- 5) ålägga honom eller henne att fullgöra sin skyldighet,
- 6) ålägga honom eller henne att rätta till det som har gjorts i strid med villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden.

Om någon vid dikning eller användningen av ett dike har handlat i strid med bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller försummat dikesunderhållet, kan den kommunala miljövårdsmyndigheten meddela ett förbud eller ett åläggande enligt 1 mom.

Enligt 19 kap. 4 § 3 mom. i vattenlagen ska på underhåll och användning av diken tillämpas 5 kap. 8 §.

Esittelijä

Ympäristönsuojelusihteeri/ LH Laura Haapola

Päätösehdotus

Askolan rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että saatujen selvitysten sekä tehdyn tarkastuksen perusteella kiinteistön 611-405-3-23 läpi johdetaan olemassa olevaa ojaa pitkin Vainio-Peisan tiekunnan alueelta syntyviä vesiä. Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää tiekunnalle luvan jatkaa vesien johtamista kyseessä olevaan ojaan.

Lautakunta myös toteaa, että saatujen selvitysten ja tarkastusten perusteella voidaan katsoa vesien johtamisen aiheuttavan eroosion riskiä kiinteistöllä olevalle talolle, puutarhalle sekä vesikaivolle. Eroosion estämiseksi lautakunta määrää, että Peisantieltä puroon johtava, kiinteistön 611-405-3-23 läpi kulkeva, oja putkitetaan. Koska voidaan katsoa, että oja nykyisin palvelee vain Vainio-Peisan yksityistietä, vastaa yksityistie yksin kustannuksista, jotka aiheutuvat ojan syöpymisen estävistä toimenpiteistä. Riittäväksi putken kooksi katsotaan 300 mm.

Putkitus on tehtävä 15.5.2023 mennessä.

Byggnads- och miljönämnden i Askola kommun konstaterar att de utredningar som erhållits och den utförda inspektionen visar att vatten som uppkommer i väglaget Vainio-Peisas område avleds via ett befintligt dike genom fastigheten 611-405-3-23. Byggnads- och miljönämnden beviljar

väglaget tillstånd att fortsätta att avleda vattnet i diket i fråga.

Nämnden konstaterar också att man på grundval av de utredningar och inspektioner som gjorts kan dra slutsatsen att den erosion som orsakats av vattenutsläppen utgör en risk för huset, trädgården och vattenbrunnen på fastigheten. För att förhindra erosion beslutar nämnden att rör ska läggas i det dike som leder från Peisantie till bäcken och som löper genom fastigheten 611-405-3-23. Eftersom det kan anses att diket för närvarande endast betjänar den enskilda vägen Vainio-Peisa ska väglaget ensam stå för kostnaderna för åtgärderna för att förhindra erosion i diket. En tillräcklig rörstorlek anses vara 300 mm.

Rören ska läggas senast 15.5.2023.

Påtoksen perustelut:

Kiinteistön 611-405-3-23 omistajat ovat vaatineet, että Vainio-Peisan tiekunnan alueelta tulevat vedet johdetaan uuteen, kiinteistöjen 611-405-3-23 ja 611-405-3-22 väliin kaivettavaan ojaan. Uuden ojan kaivamisen vaatiminen on kohtuutonta huomioiden maaston muodot alueella, kiinteistön 611-404-8-22 salaojajärjestelmä, sekä vesiosuuskunnan putkien sijainti Peisantien varrella.

Vesilain 5 luvun 9 §:n 1) momentissa todetaan, että hyödynsaajalle voidaan antaa oikeus johtaa vettä toisen ojaan. Oikeuden antamisesta päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Vesilain 5 luvun 8 §:n mukaan hyödynsaajan tulee pitää oja siinä kunnossa, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä. Koska hyödynsaajana kiinteistön 611-405-3-23 läpi virtaavassa ojassa katsotaan olevan vain Vainio-Peisan yksityistie, tulee sen toteuttaa ojan kunnostus. Saatujen selvitysten ja tarkastuksen perusteella kunnostus on tarkoituksenmukaisinta tehdä putkittamalla oja. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on aikaisemmin tehdyssä selvityksessä todennut riittäväksi putken kooksi 300 mm.

Vesilain 5 luvun 12 §:ssä todetaan, että vettä toisen ojaan vettä johtavan on velvollinen osallistumaan ojan kunnossapitoon. Koska tässä tapauksessa ainoa hyödynsaaja ojasta on Vainio-Peisan yksityistie, on se yksin vastuullinen ojan kunnossapidosta ja putkituksesta.

Myönnetyssä aikataulussa huomioidaan mahdollinen talven vaikutus rakentamiseen.

Koska vettä johdetaan jo olemassa olevaan ojaan, ei lautakunta katso kiinteistölle 611-405-3-23 syntyvän vesilain 5 luvun 12 §:n tarkoittamaa edunmenetyksen korvausta.

Beslutsmotiveringar:

Ägarna till fastighet 611-405-3-23 kräver att vattnet som uppkommer i väglaget Vainio-Peisas område ska ledas ut i ett nytt dike som ska grävas vid gränsen mellan fastigheterna 611-405-3-23 och 611-405-3-22. Kravet på att gräva ett nytt dike är orimligt med tanke på terrängen i området, dräneringssystemet på fastigheten 611-404-8-22 och placeringen av vattenandelslagets ledningar längs Peisantie.

Enligt 5 kap. 9 § 1 mom. i vattenlagen kan nyttotagaren ges rätt att leda in vatten i annans dike. Den kommunala miljövårdsmyndigheten beslutar om huruvida denna rätt ska beviljas.

Enligt 5 kap. 8 § i vattenlagen ska nyttotagaren underhålla ett dike så att inte någon annans område blir vattendränkt eller orsakar annan förlust av

förmån. Eftersom nyttotagaren för det dike som löper genom fastigheten 611-405-3-23 endast anses vara den enskilda vägen Vainio-Peisa, måste väglaget utföra saneringen av diket. På grundval av de utredningar och inspektioner som gjorts är det lämpligaste sättet att genomföra saneringen att lägga rör i diket. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har i en tidigare utredning konstaterat att en rörstorlek på 300 mm är tillräcklig.

Det konstateras i 5 kap. 12 § i vattenlagen att den som leder in vatten i annans dike är skyldig att delta i behövligt underhåll av diket. Eftersom den enda nyttotagaren av diket i detta fall är Vainio-Peisas enskilda väg, är väglaget ensam ansvarigt för att underhålla diket och lägga rör i det.

Vinterns eventuella inverkan på byggandet har tagits till hänsyn i den beviljade tidtabellen.

Eftersom vattnet släpps ut i ett befintligt dike anser nämnden inte att fastigheten 611-405-3-23 har rätt till ersättning för förlust av förmån i den mening som avses i 5 kap. 12 § vattenlagen.

Påttös / Besluts

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti/ Godkändes enligt beslutsförslag